

Ν Ε Ε Σ Μ Ο Ρ Φ Ε Σ

9

Β Α Φ Ε Ι Α Δ Η Σ

Γ Α Ι Τ Η Σ

Μ Α Λ Τ Ε Ζ Ο Σ

Μ Ο Λ Φ Ε Σ Η Σ

52^a

107.4
GR
1963
OMA

ΤΟΥΓΙΑΣ

ΟΙ «ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ» ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΚΕΝΤΡΑ

ΕΥΚΑΙΝΙΑ ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1963

Όπως η διαίσθηση μου φαίνεται ή πιό αδιαφιλονίκητη μορφή γνώσης και ή πιό ολοκληρωμένη, έτσι και στον τομέα της συνάντησης, ή σύμπτωση μου φαίνεται ότι είναι πολύ πιό χαρακτηριστική απ' τή θεληματική και προγραμματισμένη απόφαση. Άκριβώς από μια σύμπτωση λοιπόν, πάνε σχεδόν δυο χρόνια από τότε, γεννήθηκε αυτή ή ομάδα τών έξι νέων Έλλήνων καλλιτεχνών (πέντε ζωγράφων και μιās γλύπτριας). Πράγματι, χωρίς τήν έκθεση στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης στην όποία είχαν πάρει μέρος όλοι και χωρίς τις φιλικές συζητήσεις στο γειτονικό καφενείο πολύ λίγες πιθανότητες υπήρχαν για να σχηματίσουν κάποτε μια ομάδα.

Βέβαια ένα είδος άμοιβαίας παραδοχής τους έκανε να διαλέξουν ό ένας τον άλλο. Άλλά όπως αυτή ή παραδοχή στάθηκε έντελώς θεληματική έτσι και οι ... στάσεις που τήν ευνόησαν στάθηκαν έντελώς τυχαίες.

Άναμφίβολα σ' αυτό το συμπωματικό χαρακτηήρα που όρίζει τήν άρχή τής ένωσής του, τής κοινής τους παρουσίας, πρέπει να ζητήση κανείς τήν έξήγηση τής άρκετά άσυνήθιστης έλευθερίας που διέπει τις σχέσεις τους.

Μεταχειρίστηκα πιό πάνω τήν λέξη «ομάδα». Άλλά μπορεί άραγε να πη κανείς ότι άποτελούν πραγματικά μια ομάδα με όλη τήν έννοια τής όμοιογένειας και ... ομοιογένειας που ή όρος ύπονοεί τόσο στο επίπεδο τής σκέψης όσο και τής πράξης; Δέν το νομίζω, γιατί απ' τους γραφισμούς του Γάιτη ως τα διαστήματα του Βαφειάδη, ή διαφορά πλαστικής έκφρασης είναι μεγάλη, όπως επίσης κι από τις έξογκώσεις τής ύλης τις τραβηγμένες σε σιλουέττες του Μαλτέζου ως τις λυρικές ύπολογισμένες κινήσεις του Μολφέση και του Τούγια.

Όστόσο αν οι έξι νέοι καλλιτέχνες μας δέν άποτελούν ομάδα υπό τήν έννοια ότι μια ομάδα έκφράζει τήν προσωπική της θέληση σαν τό προϊόν τών θελήσεων τών μελών που τήν άποτελούν, μέσα στα μέτρα που μια ένωση παραμένει ένα άθροισμα (άντι να γίνη ένας πολλαπλασιασμός) παράλληλων αλλά και ξεχωριστικών θελήσεων, τότε πράγματι πέτυχαν μια τέτοια ένωση και μάλιστα απ' τις πιό δυναμικές, αν πιστέψω σ' αυτά που μās προτείνουν.

Γιατί ομάδα ή ένωση, όποιο και να είναι τό όνομα που δίνει κανείς στη συντροφιά τους, δέν τραβάει λιγότερο τήν προσοχή μας απ' τήν βαθιά συγγένεια που ένώνει αυτούς τους καλλιτέχνες σαν μια συμενοχή, που δέν έχει καμιά ανάγκη συμβολαίου για να έκδηλωθη ούτε λόγον για να έκφραστη.

Σιωπηλή και όχι κατηγορηματική άποκτάει, μέσα σ' αυτή τήν ιδιότητα του χαρακτηήρα της, μια πειστική δύναμη (αν τολμοῦσα θάλεγα μια δύναμη έκτίναξης) τόσο μεγάλη που δέν ένοχλεί κατ' άρχή ούτε άπωθει, όπως θα έκανε ένα μανιφέστο, μια ήχηρή δήλωση ή μια διαφημιστική διακήρυξη. Γιατί ό Γάιτης, ό Μαλτέζος, ό Μολφέσης, ό Βαφειάδης, ό Τούγιας και ή Σίωσι θέλουν να μās πείσουν και χωρίς ναχουν ανάγκη να κάνουν αναφορά στο λόγο. Η δουλειά τους, που μόνη της είναι εύλογη, ακολουθεί άρκετά καθωρισμένους στόχους ώστε να μην χρειάζεται θεωρητικούς όρισμούς: να ξεπεράση τό άμορφο, να ύψωση τον λυρισμό τής έμνευσης στο επίπεδο μιās καινούριας αίσθησης τής φύσης και να έγκαταστήση κατ' άποιο τρόπο ένα πρωτότυπο πλαστικό ρυθμό *baroque* μέσα απ' τήν έκφραστικότητα τών ύλικών· ανάγλυφες κόλλες του ένός, ροές, διαφάνειες και λαγοῦρες τών άλλων. Μ' άλλα λόγια καμιά σχέση με τήν νέα παραστατική τέχνη που δέν είναι τελικά παρά ένας άναμασημένος φωβισμός.

Σ' όλους φαίνεται πώς αυτή ή έμπειρία, για μια πλαστική οικειοποίηση τών συγκινήσεων που προξενεί τό θέαμα τής φύσης (περισσότερο απ' τήν καθρή άπεικόνιση αυτή καθ' έαυτή, γιατί ύπάρχει σ' αυτούς λιγότερη διανοητική πρόθεση παρά έσωτερική κλίση), δείχνει ότι είναι συγχρόνως τό άποτέλεσμα μιās άργής συναισθηματικής ώρίμανσης, που τους ένώνει, και τό σπέρμα μιās ένδεχόμενης διαχωριστικής διαδικασίας από έπιβίωση καλλιτεχνικών ιδιοσυγκρασιών. Γιατί αυτές οι καλλιτεχνικές ιδιοσυγκρασίες άκριβώς, μέσα από αισθητικούς σκοπούς άρκετά εύρεις για να τους αφήνουν να έπιζούν και συγχρόνως άρκετά άυστηρούς για να παίζουν ένα πηκτικό ρόλο, ύπάρχουν πραγματικά κάτω απ' τον φαινομενικό άθρομητισμό του κινήματος. Θάλεγε κανείς ότι καθένas απ' αυτούς φροντίζοντας να διατηρήση τόσο τήν προσωπική έλευθερία του όσο και αυτήν τών φίλων του, άσπάστηκε τον τόσο όμορφο και δίκαιο άφορισμό του Paul Valery: «Άς έμπλουτιστούμε απ' τις διαφορετικές έμπειρίες μας».

Denys Chevalier

20157
107.4 GR
1963 OMA

Σίμωσι φιγούρα, 1962
Simossi Figure (platte)

Τούγιας σύνθεσις λάδι, 1963
Touyas Composition

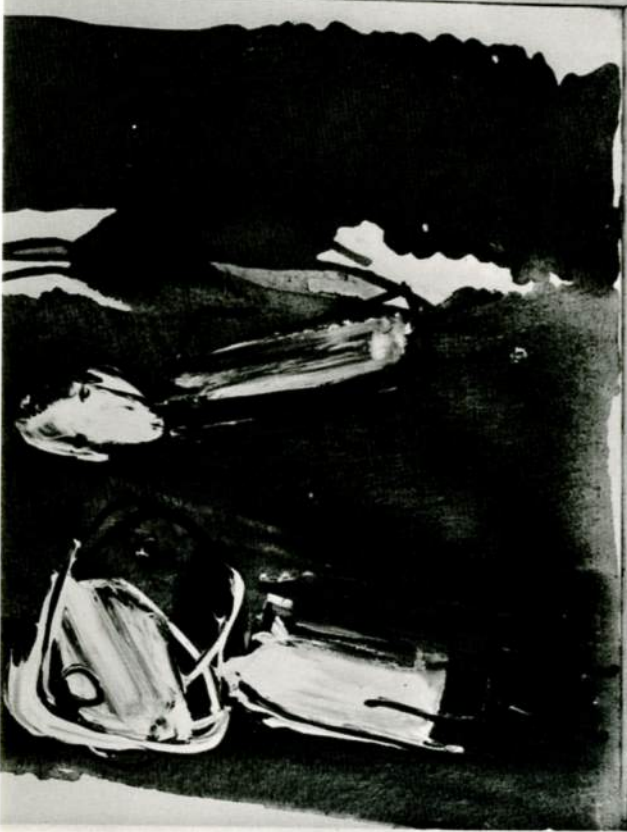
Μολφέσης σύνθεσις λάδι, 1963
Molfessis Composition

Βαφειάδης ζωγραφική λάδι, 1963
Vafiadis titre peinture

ΕΘΝΙΚΗ
ΕΠΙΣΤΑΣΙΑΚΗ
ΕΚΔΟΣΗ
ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ
1963

Γαίτης ζωγραφική λάδι, 1963
Gaitis peinture

Μαλτέζος ζωγραφική λάδι, 1963
Maltezos peinture

